

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB080002
NAZWA
OBSZARU Dolina Dolnej Noteci

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB080002	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Dolnej Noteci

1.4. Data opracowania 2002-06	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2007-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. MŚ z dn. 05.09.2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie osop

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
15.5838

Szerokość geograficzna
52.7771

2.2. Powierzchnia [ha]:

24943.56

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL43	Lubuskie
------	----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
B	A298	Acrocephalus arundinaceus			r	82	100	p		G	D			
B	A294	Acrocephalus paludicola			r	1	3	p		G	D			
B	A229	Alcedo atthis			r	1	1	p		M	D			
B	A054	Anas acuta			c	1550	1550	i		G	D			
B	A056	Anas clypeata			c	600	600	i		G	D			
B	A056	Anas clypeata			r	10	12	p		G	C	B	C	C
B	A052	Anas crecca			c	1450	1450	i		G	D			
B	A052	Anas crecca			r	1	1	p		G	D			
B	A050	Anas penelope			c	2800	2800	i		G	D			
B	A053	Anas platyrhynchos			c	4000	4000	i		G	D			
B	A055	Anas querquedula			r	46	50	p		G	B	B	C	B
B	A055	Anas querquedula			c	300	300	i		G	D			
B	A051	Anas strepera			r	15	17	p		G	C	B	C	C

[illegible]

[illegible]

B	A232	Upupa epops		r	23	25	p		G	D			
B	A142	Vanellus vanellus		r	154	160	p		G	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.39
N10	70.99
N17	0.37
N16	1.02
N19	0.26
N06	0.8
N07	0.42
N12	25.75
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Dolina Dolnej Noteci, jest częścią Pradoliny ToruńskoEberswaldzkiej znajdującą się w Kotlinie Gorzowskiej. Jest to jedno z 4 charakterystycznych rozszerzeń pradoliny (Kondracki 2002). Jest to rozległa dolina o szerokości dochodzącej do 13,5 km. Charakter doliny na odcinku między Drezdenkiem a Santokiem jest odmienny od obszarów leżących w górę rzeki - zdecydowanie więcej jest tu gruntów ornych oraz terenów zabudowanych (Wylegała 2003, Wylegała et al. 2010). Ponad 50% obszaru stanowi mozaika rozproszonej zabudowy wiejskiej, gruntów ornych, niewielkich powierzchniowo łąk i pastwisk. Większe powierzchnie podmokłych łąk znajdują się wzdłuż rzeki, zwłaszcza w rejonie Goszczanowca, Gościmia oraz między Trzebiczem a Drezdenkiem. Znaczna część tych łąk to okresowo zalewane i podtapiane turzycowiska. W przeciwieństwie do pozostałych fragmentów rzeki, na badanym odcinku Noteć jest rzeką wolno płynącą, bez jazów piętrzących oraz śluz. Na prawie całym odcinku wzdłuż rzeki znajdują się wały przeciwpowodziowe. Obszar międzywały (o przeciętnej szerokości 450-500 m) to mozaika łąk kośnych i pastwisk, zbiorowisk szuwarowych, starorzeczy oraz szybko zwiększających powierzchnię, inicjalnych stadiów lasów łęgowych. Starorzecza w większości są odcięte od rzeki, co powoduje szybkie ich zarastanie i

lądowanie. W okresie wiosennych wezbrań zalaniu lub podtopieniu ulega głównie międzywale. Na zawalu rozległe rozlewiska tworzą się tylko w okolicach Goszczanowca i Gościmia oraz na nieobwałowanym fragmencie między Drezdenkiem a Trzebiczem. Dolina Dolnej Noteci jest prawie bezleśna. Znajdują się tu tylko niewielkie powierzchniowo lasy wierzbowe, olsy oraz lokalnie na wydmach suche bory sosnowe (w płatach po kilka-kilkadziesiąt ha).

4.2. Jakość i znaczenie

Na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Noteci PLB080002 stwierdzono łącznie 26 lęgowych gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz 38 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w załączniku I w/w Dyrektywy. 24 gatunki (tj. 10 gatunków z zał. I w/w Dyrektywy i 14 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w zał. I w/w Dyrektywy) spełnia kryteria uznania ich za przedmioty ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 (według wytycznych GDOś wersja 2012.1).

A028 Czapla siwa *Ardea cinerea*

W Polsce czapla siwa gniazduje na całym niżu, lecz rozmieszczenie koloni jest nierównomierne. Liczniej gatunek ten zasiedla północną i zachodnią część kraju, natomiast mniej licznie występuje na Pojezierzu Wielkopolskim, Nizinie Południowo-wielkopolskiej, Wyżynie Małopolskiej i śląsko-Krakowskiej oraz na Podkarpaciu. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 9 000-10 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze jako lęgowy występuje wyłącznie w południowej części obszaru w ramach jednej funkcjonującej kolonii rozrodczej, w liczbie 67-86 par, co stanowi 0,74-0,86% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 9 000-10 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy, torfianek i lokalnych zabagnień terenu oraz licznych kanałów i rowów, stanowiących istotne żerowiska gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*

Gatunek rozpowszechniony, średnio liczny, występujący na niżu i terenach podgórskich całego kraju.

Związany głównie z obszarami osiedli ludzkich w obrębie których gniazduje oraz terenami otwartymi takimi jak łąki i pastwiska, uprawy roślin motylkowych, płytkie rzeki, starorzecza, stawy oraz bagna stanowiące tereny zasobne w preferowany pokarm. Liczebność populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 52,5 tys.par (Jakubiec i Guziak 1998, 2006).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony równomiernie na terenie całego obszaru, w liczbie 144 par, co stanowi około 0,3% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 44 000-46 000p.

Z uwagi na fakt, że gatunek ten znajduje w obszarze optymalne i znacząco lepsze siedliska niż w pozostałej części kraju i osiąga w obszarze ponad standardowe parametry populacji wyrażone m.in. bardzo wysokim zagęszczeniem par lęgowych (58p/100 km²), należącym do najwyższych zagęszczeń w Polsce (Jakubiec i Guziak 2006). A także zważywszy, iż gatunek ten w sensie ekologicznym pełni w obszarze bardzo istotną funkcję gatunku osłonowego, dla wielu innych zbliżonych ekologicznie taksonów (w szczególności blaszkodziobych i chruścieli), głównie pod względem zabezpieczenia (na optymalnym poziomie) warunków funkcjonowania siedlisk tych gatunków w skali obszaru, należy uznać, że populacja bociana białego w obszarze jest znacząca i że obszar ten pełni istotną funkcję dla ochrony tego gatunku (inne kryteria ornitologiczne).

Za takim podejściem przemawia także fakt, że bocian biały pomimo szerokiego rozpowszechnienia jest gatunkiem kwalifikującym dla zaledwie 10 obszarów Natura 2000 (w tym tylko dla 2 w zachodniej Polsce) (Wilk et al. 2010).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni siedlisk łąkowo-pastwiskowych oraz otwartych wód powierzchniowych, stanowiących istotne żerowiska gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A036 Łabędź niemy *Cygnus olor*

Umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny. Zwarte łęgowiska łabędzia niemego w Polsce obejmują prawie całą niziną część kraju. Na nizinach: Mazowieckiej i Podlaskiej jest bardzo nieliczny. Natomiast na południu, głównie na Pogórzu, w Beskidach i części Kotliny Sandomierskiej występuje skrajnie nielicznie. Liczebność łęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 6 500-7 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest równomiernie na terenie całego obszaru w liczbie około 50 par, co stanowi 0,71-0,77% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 6 500-7 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy oraz licznych kanałów i rowów z dobrze rozwiniętym i wykształconym szuwarem wysokim, stanowiącym dogodne miejsca gniazdowe oraz istotne żerowiska gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A038 Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

Gatunek gniazduje w północnej Europie, od Islandii przez Skandynawię do północnej Rosji. W Polsce łabędź krzykliwy jest gatunkiem bardzo nielicznym, występującym lokalnie, preferującym w siedliska zasobne w stawy rybne oraz doliny rzeczne ze starorzeczami. Ze względu na wymagania pokarmowe najchętniej zasiedla zbiorniki z niewysoką roślinnością tworzoną przez zbiorowiska makrofytów. Liczebność krajowej populacji łęgowej szacowana jest na poziomie około 30-35 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: (kryterium C2): ocena ogólna C. Gatunek w obszarze podczas migracji wiosenno-jesiennej rozmieszczony jest na terenie całego obszaru, głównie jednak w strefie międzywala w liczbie 540-1300 osobników, co stanowi 0,91-2,20% (średnio: 1,60%) szlaku wędrówkowego gatunku, stanowiącego wg Sikora et al. 2011, około 590 osobników.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy oraz licznych kanałów).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A039 Gęś zbożowa *Anser fabalis*

Gnieździ się w strefie tundry i północnej tajgi, często nad różnego rodzaju wodami. W Polsce jest gatunkiem niełęgowym, średnio licznie i licznie przelotnym, zimującym głównie na zachodzie kraju (Bartoszewicz M. 2004).

Populacja: (kryterium C3): ocena ogólna C. Gatunek w obszarze podczas migracji długodystansowej oraz w trakcie zimowania rozmieszczony jest w miarę równomiernie na terenie całego obszaru, w liczbie około 4 500 osobników, co stanowi 0,75% szlaku wędrówkowego gatunku, stanowiącego wg Sikora et al. 2011, około 6 000 osobników.

Z uwagi jednak na fakt, że obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Noteci PLB080002 wyznaczony został w granicach głównego korytarza migracji ptaków wodno-błotnych w Polsce zachodniej, jakim jest Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka, podtrzymująca łączność ekologiczną pomiędzy obszarami specjalnej ochrony ptaków Polski, Niemiec oraz krajów Skandynawii ma on kluczowe znaczenie dla ochrony europejskich zgrupowań gęsi zbożowej w okresie ich migracji i zimowania, stąd też należy uznać, że populacja gatunku w obszarze jest znacząca i że obszar ma istotne znaczenie dla jego ochrony w skali kontynentalnego regionu biogeograficznego oraz całej Unii Europejskiej. Gęś zbożowa jest gatunkiem kwalifikującym dla zaledwie 23 obszarów Natura 2000 w Polsce (Wilk et al. 2010).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, powierzchni szuwarów wysokich i niskich, a także okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca odpoczynku oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A041 Gęś białoczelna *Anser albifrons*

Gniazduje w Holarktyce, na północ od granicy lasów, do wysokości 1000 m n.p.m. Zasiedlając różne typy tundry. W Polsce jest gatunkiem niełęgowym, na północy kraju licznie, na południu bardzo nielicznie przelotny, zimuje mniej lub bardziej licznie, w zależności od ostrości zimy (Bartoszewicz M. 2004).

Populacja: (kryterium C3): ocena ogólna C. Gatunek w obszarze podczas migracji długodystansowej oraz w trakcie zimowania rozmieszczony jest w miarę równomiernie na terenie całego obszaru, w liczbie około 7 000 osobników, co stanowi 0,7% szlaku wędrówkowego gatunku, stanowiącego wg Sikora et al. 2011, około 10

000 osobników.

Z uwagi jednak na fakt, że obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Noteci PLB080002 wyznaczony został w granicach głównego korytarza migracji ptaków wodno-błotnych w Polsce zachodniej, jakim jest Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka, podtrzymująca łączność ekologiczną pomiędzy obszarami specjalnej ochrony ptaków Polski, Niemiec oraz krajów Skandynawii, ma on kluczowe znaczenie dla ochrony europejskich zgrupowań gęsi białoczelnej w okresie ich migracji i zimowania, stąd też należy uznać, że populacja gatunku w obszarze jest znacząca i że obszar ma istotne znaczenie dla jego ochrony w skali kontynentalnego regionu biogeograficznego oraz całej Unii Europejskiej. Gęś białoczelna jest gatunkiem kwalifikującym dla zaledwie 14 obszarów Natura 2000 w Polsce (Wilk et al. 2010).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, powierzchni szuwarów wysokich i niskich, a także okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca odpoczynku oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A043 Gęś gęgawa *Anser anser* (populacja lęgowa)

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 3 200-3 600 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna B. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest równomiernie na terenie całego obszaru, w liczbie około 111-120 par, co stanowi 3,33-3,46% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 3 200-3 600p. (przedział 15% - $p > 2\%$).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, powierzchni szuwarów wysokich i niskich, a także okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A051 Krakwa *Anas strepera*

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 2 000-2 200 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo głównie w strefie międzywala, w liczbie około 15-17 par, co stanowi 0,75-0,77% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 2 000-2 200p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A055 Cyranka *Anas querquedula* (populacja lęgowa)

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny lub nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 2 000-3 500 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna B. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo głównie w strefie międzywala rzeki Noteci i Starej Noteci, w liczbie około 46-50 par, co stanowi 1,43-2,30% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 2 000-3 500p. (przedział 15% - $p > 2\%$).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A056 Płaskonos *Anas clypeata*

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 1 300-2 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo głównie w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 10-12 par, co stanowi 0,60-0,77% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 1 300-2 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).
Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A073 Kania czarna *Milvus migrans*

Gatunek słabo rozpowszechniony, skrajnie nieliczny lub bardzo nieliczny, występujący głównie w zachodniej i północno-wschodniej części kraju. Związany z obszarami dolin rzecznych, oraz terenami zasobnymi w śródlądowe zbiorniki wodne. W ostatnich latach populacja tego gatunku ustabilizowała się na bardzo niskim poziomie około 300-400 par, choć wyniki monitoringu prowadzonego w ramach PMŚ w latach 2008-2009 wskazują na zaskakująco wysokie fluktuacje liczebności gatunku pomiędzy poszczególnymi latami (Neubauer et al. 2011, Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest nierównomiernie, głównie w zachodniej oraz południowej części obszaru, w liczbie 2-4 par, co stanowi około 0,66-1,0% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 300-400p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni siedlisk łąkowo-pastwiskowych oraz otwartych wód powierzchniowych, stanowiących istotne żerowiska gatunku, a także zwiększający się udział lasów łęgowych stanowiących potencjalne miejsca rozrodu gatunku w obszarze).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A074 Kania ruda *Milvus milvus*

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny. Liczebność łęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 650-700 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest nierównomiernie, głównie w zachodniej oraz południowej części obszaru, w liczbie 3-5 par, co stanowi około 0,46-0,71% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 650-700p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni siedlisk łąkowo-pastwiskowych oraz otwartych wód powierzchniowych, stanowiących istotne żerowiska gatunku, a także zwiększający się udział lasów łęgowych stanowiących potencjalne miejsca rozrodu gatunku w obszarze).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A118 Wodnik *Rallus aquaticus*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny. Liczebność łęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 10 000-20 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo głównie w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 80-90 par, co stanowi 0,45-0,80% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 10 000-20 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni turzycowisk, okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy i torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A119 Kropiatka Porzana *porzana*

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny lub nieliczny. Liczebność łęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 2 500- 3 500 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna B. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo głównie w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 84-90 par, co stanowi 2,57-3,36% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 2 500-3 500p. (przedział 15% - p > 2%).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala, funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A122 Derkacz *Crex crex*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny i średnio liczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 30 000-45 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest równomiernie na terenie całego obszaru, w liczbie około 135-140 par, co stanowi 0,31-0,45% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 30 000-45 000p.

Pomimo, iż gatunek nie spełnia kryterium ilościowego, umożliwiającego wpisanie go a' priori na listę przedmiotów ochrony obszaru, to jednak zważywszy na kryterium: obecności wyjątkowej jakości siedlisk gatunku w obszarze, znacząco lepszych od średniej krajowej, co potwierdza stwierdzone w Dolinie Dolnej Noteci jedno z najwyższych zagęszczeń derkacza w Polsce (60s/100 km²) (por. Sikora et al. 2007), oraz faktu, że obszar jest jednym z 5 obszarów Natura 2000 który pełni kluczową funkcję w ochronie zasobów tego gatunku w warunkach Polski zachodniej (Wilk et al. 2010), a także z uwagi, że derkacz jako gatunek zagrożony globalnie wg kryteriów IUCN, należy do kategorii gatunków najważniejszych z punktu widzenia ochrony obszaru PLB080002 (gatunek specjalnej troski), stąd należy uznać, że populacja gatunku w obszarze jest znacząca i że obszar ma istotne znaczenie dla jego ochrony (inne kryteria ornitologiczne).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, turzycowisk, funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A127 Żuraw *Grus grus* (populacja lęgowa)

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 10 000-12 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest równomiernie na terenie całego obszaru, w liczbie około 62-67 par, co stanowi 0,56-0,62% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 10 000-12 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, turzycowisk, funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A153 Kszyk *Gallinago gallinago*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 15 000-30 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest w miarę równomiernie wzdłuż rzeki Noteci i Starej Noteci, w liczbie około 282-300 par, co stanowi 1,0-1,88% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 15 000-30 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, turzycowisk, funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Gatunek słabo rozpowszechniony, nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 4 000-5 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo wzdłuż rzeki Noteci w strefie międzywala, w liczbie około 38-40 par, co stanowi 0,80-0,95% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 4 000-5 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni zabagnień śródpolnych, funkcjonujących starorzeczy i torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A198 Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

Gatunek występujący lokalnie, skrajnie nieliczny lub bardzo nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 50-4 500 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 0-35 par, co stanowi 0-0,77% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 50-4 500p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to okresowych rozlewisk wód w strefie międzywala rzeki Noteci, powierzchni zabagnień śródpolnych, funkcjonujących starorzeczy i torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A272 Podróżniczek *Luscinia svecica*

Gatunek słabo rozpowszechniony, bardzo nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 1 300-1 800 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna B. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest punktowo głównie w strefie międzywala, w liczbie około 111-120 par, co stanowi 6,67-8,54% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 1 300-1 800p. (przedział 15% - $p > 2\%$).

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni regenerujących się lasów lęgowych i zarośli wierzbowych, funkcjonujących starorzeczy i torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A290 świerszczak *Locustella naevia*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, średnio liczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 100 000-200 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest w miarę równomiernie na terenie całej ostoi, głównie jednak w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 513-832 par, co stanowi 0,42-0,51% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 100 000-200 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni trwałych użytków zielonych, turzycowisk, zarośli wierzbowych oraz funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A292 Brzeczka *Locustella luscinioides*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 10 000-30 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest w miarę równomiernie na terenie całej ostoi, głównie jednak w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 60-70 par, co stanowi 0,23-0,60% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 10 000-30 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to rozległych trzcinowisk w strefie międzywala rzeki Noteci, powierzchni zabagnień śródpolnych, funkcjonujących starorzeczy i torfianek z bujnie wykształconą roślinnością szuwarową oraz licznych kanałów i rowów stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A307 Jarzębatka *Sylvia nisoria*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony nieliczny lub średnio liczny. Liczebność lęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 20 000-50 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest w miarę równomiernie na terenie całej ostoi, w liczbie około 53-170 par, (średnio: 112 par) co stanowi 0,26-0,34% (średnio: 0,23-0,56%) populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 20 000-50 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w

szczegółności dotyczy to powierzchni zarośli wierzbowych, regenerujących się lasów łęgowych, oraz funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus*

Gatunek umiarkowanie rozpowszechniony, nieliczny. Liczebność łęgowej populacji krajowej szacowana jest na poziomie około 10 000-30 000 par (Sikora et al. 2007).

Populacja: ocena ogólna C. Gatunek w obszarze rozmieszczony jest w miarę równomiernie jednak głównie w strefie międzywala rzeki Noteci, w liczbie około 63-70 par, co stanowi 0,23-0,63% populacji krajowej, szacowanej wg danych Sikora et al. 2007, na 10 000-30 000p.

Stan zachowania: B, w tym: stopień zachowania cech siedliska gatunku: II (elementy dobrze zachowane, w szczególności dotyczy to powierzchni zarośli wierzbowych, regenerujących się lasów łęgowych, oraz funkcjonujących starorzeczy, torfianek z bujnie wykształconą roślinnością wynurzoną stanowiących dogodne miejsca gniazdowe oraz żerowania gatunku).

Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana).

Ponadto obszar skupiając regularnie od 23 000 do 24 000 osobników różnych gatunków ptaków wodno-błotnych podczas migracji wiosenno-jesiennej, spełnia także kryterium kwalifikacji obszaru do miana ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA) wg kryteriów BirdLife International - kryterium: A4iii oraz C4.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	J02.03		i
H	J02.01.02		i
H	I01		b
H	A03.01		i
H	A03.03		i
H	A04.03		i
M	C03.03		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A04.01.01		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
	Krajowa/federalna	0

Publiczna	Kraj	0
	związkowy/województwo	
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Bartoszewicz M. 2004. Anser fabalis - gęś zbożowa. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7, s.106-110. 2. Bartoszewicz M. 2004. Anser albifrons - gęś białoczelna. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7, s.111-115. 3. Bielewicz M. 2012. Dane niepubl. - ptaki szponiaste Falconiformes Rezerwatu Przyrody "Santockie Zakole" i okolic. 4. Jakubiec Z., Guziak R. 1998. Bocian biały Ciconia ciconia w Polsce w roku 1995 - rozmieszczenie, liczebność, problemy ochrony. Not. Orn. 39: 195-209. 5. Jakubiec Z., Guziak A. 2006. Bocian biały w Polsce w roku 2004, W: Guziak R., Jakubiec Z. (red.). Bocian biały Ciconia ciconia (L.) w Polsce w roku 2004. Wyniki VI Międzynarodowego Spisu Bociana Białego. PTPP "pro Natura". Wrocław: 377-394. 6. Kondracki 2002. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa. Kondracki J. 1998. Regionalizacja fizycznogeograficzna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. 7. Neubauer G., Sikora A., Chodkiewicz T., Cenian Z., Chylarecki P., Archita B., Betleja J., Rohde Z., Wieloch M., Woźniak B., Zieliński P., Zielińska M. 2011. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2008 – 2009. Biuletyn Monitoringu Przyrody 8/1: 1-40. 8. Sikora A., Rhode Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań. 9. Sikora A., Chylarecki P., Meissner W., Neubauer G. (red.) 2011. Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek. Poradnik metodyczny. GDOŚ, Warszawa. 10. Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP, Marki. 11. GDOŚ. 2012. Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1. 12. Zapis poprzedniej wersji Standardowego Formularza Danych obszaru Dolina Dolnej Noteci PLB080002 (z aktualizacją 2011-09), dostępnego na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pod adresem: <http://www.gdos.gov.pl/> 13. Wylegała P. 2003. Zmiany liczebności wybranych gatunków ptaków w dolinie Dolnej Noteci na odcinku Ujście–Wieleń w latach 1980–2003. Not. Orn. 44: 187–194. 14. Wylegała P., Batycki A., Rudzionek B., Drab K., Blank M., Blank T., Barteczka J., Konopka A. 2010. Awifauna Doliny Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego – stan aktualny oraz zmiany liczebności. Orn. Polonica, 51: 44–56.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	93.12	PL02	1.83		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Puszczy Noteckiej	*	0.0

PL02	Santockie Zakole	+	1.83
PL04	Dolina Warty i Dolnej Noteci	*	93.12

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
Adres:	Polska Jagiellończyka 13 66-400 Gorzów Wielkopolski
Adres e-mail:	sekretariat@gorzowwlp.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci PLB080002 Link: http://dzienniki.luw.pl/legalact/2014/188/ Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Santockie Zakole" Link: http://dzienniki.luw.pl/WDU_F/2015/922/akt.pdf Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 12 marca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” Link: http://dzienniki.luw.pl/WDU_F/2018/639/akt.pdf Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 2 czerwca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Santockie Zakole Link: http://dzienniki.luw.pl/WDU_F/2016/1174/akt.pdf Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 12 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Santockie Zakole" Link: http://dzienniki.luw.pl/WDU_F/2016/322/akt.pdf
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB080002

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--